

Riigikantselei
riigikantselei@riigikantselei.ee
Stenbocki maja Rahukohtu 3
15161, Tallinn

Teie 09.04.2025 nr 2-5/25-00639;
RIIGIKOGU/25-0362/-2T

Meie 01.05.2025 nr 2-3/1538

Liiklusseaduse muutmise seaduse eelnõu 614 SE vastuskiri

Riigikogu liikme Anastassia Kovalenko-Kõlvart algatatud liiklusseaduse (edaspidi LS) muutmise seaduse eelnõu (614 SE) eesmärgiks on suurendada turvalisust renditavate või üürivate kergliikurite, pisimopeedide ja jalgrataste kasutamisel, lisades kohalikele omavalitsustele võimaluse piirata eelnimetatud sõidukite piirarvu, pannes ettevõtjatele vanuse ja juhtimisõiguse kontrolli kohustuse ja teatud juhtudel kohustada ettevõtjad andmaks juhile võimaluse kiivri rentimiseks teenuse pakkuja poolt.

Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium toetab tegevust, mis suurendab turvalisust renditavate või üürivate kergliikurite, pisimopeedide ja jalgrataste kasutamisel määral, mis ei lisa ettevõtjatele ebamõistlikku halduskoormust.

1. Kohaliku omavalitsuse territooriumil kergliikuritele, pisimopeedidele ja jalgratastele piirarvu seadmine piirab ettevõtlusvabadust ning leiame, et kehtiv liiklusseadusest tulenev regulatsioon annab kohalikule omavalitsusele piisavad võimalused sõidukitele piirangute seadmiseks.

Alles hiljutises liiklusseaduse redaktsioonis, mis jõustus 09.07.2024, on antud kohalikele omavalitsustele võimalus seada sõiduki kasutamisele geograafilisi, ajalisi, sõidukiiruse ja parkimise piiranguid¹. Eelnimetatud piirangute kaudu on võimalik reguleerida kergliikuritele, pisimopeedide ja jalgrataste hulka, nt parkimisele kehtestatud regulatsiooni abil. Kuivõrd tegemist on küllaltki uue redaktsiooniga, siis on tõenäoline, et antud muudatusest tekkinud võimalused ei ole veel täielikul määral kasutust leidnud ja on tõenäoline, et olukord vastavalt sellele paraneb.

2. Vanuse ja juhtimisõiguse kontroll paneb ettevõtjatele täiendavaid kohustusi ning piirab olulisel määral ettevõtlusvabadust.

¹ Liiklusseadus (edaspidi LS) § 190¹⁴ lg 1 p 1-4 sätestavad, et kohaliku omavalitsuse üksus võib ettevõtja kergliikuri, pisimopeedi või jalgratta rendile või üürile andmise majandustegevusele määрусega kehtestada p 1 rendile või üürile antava sõiduki tehnilised nõuded, mille abil on võimalik seada sõiduki kasutamisele geograafilisi, ajalisi, sõidukiiruse ja parkimise piiranguid; (p 2) piirkonnad, kus ettevõtja peab sõiduki tehnilisi funktsioone kasutades piirama sõiduki parkimise võimalusi; (p 3) piirkonnad, kus, ning päevad ja kellaajad, mil ettevõtja peab sõiduki tehnilisi funktsioone kasutades piirama sõiduki kiirust; (p 4) nõuded parkimiskohtade kasutamisele.

Vanuse ja juhtimisõiguse kontroll võib olla vajalik, et vältida alaealiste ja juhtimisõiguseta isikute renditavate või üüritavate kergliikurite, pisimopeedide ja jalgrataste kasutamise võimalust. Ettevõtted on tõenäoliselt ise huvitatud, et nende teenuseid kasutaksid vaid sobiliku vanuse ja õigustega isikud. Samas ei ole eelnõu 614 SE seletuskirjas hinnatud muudatuse mõjusid ettevõtjatele. Pole teada, milliseid kulusi ettevõtjad peavad kandma uute lahenduste sisseviimisel. Põhiseaduse § 31 annab õiguse kodanikele tegelda ettevõtlusega ning jätab seadusandjale võimaluse reguleerida ettevõtlusvabaduse kasutamise tingimusi ja seada sellele piiranguid. Ettevõtlusvabaduse piiramine saab juhtuda ainult avalikust huvist, olema kaalukas ja enesestmõistetavalt õiguspärane. Mida intensiivsem on ettevõtlusvabadusse sekkumine, seda mõjuvamad peavad aga olema sekkumist õigustavad põhjused. Ettevõtlusvabaduse kaitseala on riivatud juba siis, kui avalik võim mõjutab seda vabadust ebasoodsalt – nt halvendatakse varem kehtinud õigusraamistikku²

Oluline on säilitada sõiduvahendite algne eesmärk – pakkuda kiiret ja soodsat liikumisvõimalust.

3. Kiivri kasutamise nõude täitmise kohustus seisneb ettevõtja tegevuses, millega ettevõtjad peavad tagama võimaluse, et teatud kasutajad saavad nende käest kiivrit laenutada.

Käesoleval hetkel kehtivas liiklusseaduses on kehtestatud nõue, et alla 16-aastane sõitja peab kandma kinnirihmatud jalgratturikiivrit.³ Muudatus näeb ette, et teenusepakkujad peavad alla 16-aastastele kasutajatele võimaldama kiivri laenutust või renti, et suurendada liiklusohutust ja vähendada peavigastusi. Kuigi kiivri vajalikkus on arusaadav, tekitab kohustuse asetamine ettevõtjale mitmeid praktilisi probleeme – alates käesoleval hetkel hoiustamisvõimaluste puudumisest kuni hügieeni ja kiivrite varguseriskideni. Kuna enamik sõidukeid paiknevad avalikus ruumis ja on järelevalveta, võib kiivrite pakkumise kohustus osutuda ettevõtjale küllaltki keeruliseks ja kahtlemata tekitab see ettevõtjale täiendavaid kulusid. Nagu eelmises punktis toodud nõuetega on ka antud nõude puhul tegemist ettevõtlusvabaduse piiramisega ja muudatuse mõjusid ei ole hinnatud.

Eeltoodust tulenevalt ei saa Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium toetada algatatud eelnõu 614 SE.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)
Erkki Keldo
majandus- ja tööstusminister

Tanel Kivi
+372 5781 5040 tanel.kivi@mkm.ee

² Vt RKPJKo 16.12.2013, 3-4-1-27-13

³ Liiklusseadus § 30 lg 6